

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2026. № 1. ISSN 2307-2105

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.1.116>

УДК 330.131.7

П. С. Харковець,

аспірант, Український державний університет науки і технологій

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-6190-3746>

ІНТЕГРАЦІЯ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

P. Kharkovets,

Postgraduate student, Ukrainian State University of Science and Technology

INTEGRATION OF RISK MANAGEMENT INTO THE INVESTMENT MANAGEMENT SYSTEM OF FINANCIAL INSTITUTIONS

У статті досліджується інтеграція ризик-менеджменту в систему інвестиційного управління фінансових установ, що є ключовим фактором забезпечення фінансової стабільності, ефективності діяльності та сталого розвитку установ в умовах підвищеної економічної невизначеності. Виконано комплексний аналіз основних видів ризиків інвестиційної діяльності (ринковий, кредитний, процентний, валютний, ризик ліквідності, операційний, регуляторний та стратегічний) та зроблено оцінку їх впливу на результати інвестиційного управління та фінансову ефективність установ. Розглянуто сучасні підходи та інструменти управління ризиками: ризик-орієнтоване управління, портфельна оптимізація, інтегроване управління

ризиками (ERM). Доведено, що їх застосування дозволяє підвищити ефективність прийняття стратегічних і тактичних інвестиційних рішень, мінімізувати потенційні збитки, оптимізувати структуру інвестиційного портфеля та підвищити адаптивність установ до швидкозмінного фінансового середовища. Окремо висвітлено принципи побудови інтегрованої системи управління інвестиційними ризиками, а також визначено перспективи подальшого вдосконалення системи, зокрема через застосування штучного інтелекту, прогнозних моделей та інтеграцію ESG-факторів у процес інвестиційного управління.

This article explores the integration of risk management into the investment management system of financial institutions, emphasizing its pivotal role in ensuring financial stability, operational efficiency, sustainable development, and long-term resilience in the context of increasing economic uncertainty and dynamic market conditions. The study provides a comprehensive analysis of key types of investment risks, including market, credit, interest rate, currency, liquidity, operational, regulatory, and strategic risks, assessing their potential impact on investment performance, portfolio optimization, and overall financial results of institutions. The article examines modern approaches and tools that support effective risk management, such as risk-oriented management, portfolio optimization techniques, enterprise risk management (ERM), the adoption of advanced digital technologies, and adherence to international standards and best practices. These tools enable financial institutions to enhance decision-making processes at both strategic and operational levels, mitigate potential losses, optimize investment portfolio structures, and improve adaptability to rapidly changing financial environments. Furthermore, the study highlights fundamental principles for the design and implementation of an integrated investment risk management system, including systemacity, proactivity, coherence, transparency, accountability, and adaptability, which collectively contribute to the establishment of a risk-aware organizational culture. Prospects for further development are also

discussed, particularly through the application of artificial intelligence and machine learning models for predictive risk assessment, as well as the integration of environmental, social, and governance (ESG) factors into investment decision-making. The research provides theoretical and practical insights that are essential for improving governance of investment risks, strengthening the resilience and competitiveness of financial institutions, and supporting sustainable, long-term investment strategies in complex and volatile market conditions.

Ключові слова: *ризик, ризик-менеджмент, інвестиційна діяльність, фінансова установа.*

Keywords: *risk, risk management, investment activity, financial institution.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах функціонування фінансових установ інвестиційна діяльність відбувається в середовищі підвищеної невизначеності, зумовленої макроекономічною нестабільністю, волатильністю фінансових ринків, посиленням регуляторних вимог, воєнним станом та зростанням системних ризиків. За таких умов інвестиційні рішення супроводжуються широким спектром ризиків, реалізація яких безпосередньо впливає на фінансову стійкість, платоспроможність і конкурентоспроможність фінансових установ.

Незважаючи на наявність розвинених інструментів ризик-менеджменту та інвестиційного управління, на практиці ці підсистеми часто функціонують фрагментарно, без належної координації цілей, методів і інформаційних потоків. Відсутність системної інтеграції ризик-менеджменту в процеси формування та реалізації інвестиційної політики знижує якість управлінських рішень, обмежує можливості своєчасної ідентифікації та мінімізації ризиків, а також ускладнює досягнення стратегічних цілей розвитку фінансових установ, у тому числі в умовах воєнного стану.

У науковому вимірі зазначена проблема пов'язана з необхідністю поглиблення теоретико-методологічних засад побудови цілісної системи управління інвестиційними ризиками, яка б поєднувала принципи ризик-орієнтованого підходу та корпоративного управління.

Отже, інтеграція ризик-менеджменту в систему інвестиційного управління фінансових установ є актуальним науковим і практичним завданням, вирішення якого сприятиме підвищенню ефективності інвестиційної діяльності, зміцненню фінансової стабільності установ та стійкості фінансової системи в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження з проблем інтеграції ризик-менеджменту в систему інвестиційного управління фінансових установ є предметом активного наукового аналізу таких науковців, як Бабайлов В., Курденко О. [1], Вербицька Г. [2], Дуднева Ю., Антипцева О. та Обиденнова Т. [3], Коваленко Н.С. [4], Коломієць Ю. [5], Лойко В., Боева М. [6], Малашенко Ю., Єфременко А. та Гноєвий В. [7], Мостенська Т., Білан Ю. [8], Токмакова І., Чорнобровка І., Зуб М. [9], Шльончак В. [10]. Незважаючи на наявність значної кількості наукових робіт щодо розвитку систем ризик-менеджменту фінансових установ, питання ефективного управління ризиками інвестиційної діяльності фінансових установ залишається маловивченим.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад інтеграції ризик-менеджменту в систему інвестиційного управління фінансових установ з метою підвищення ефективності прийняття інвестиційних рішень, зниження рівня інвестиційних ризиків та забезпечення фінансової стійкості установ фінансового сектору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна діяльність фінансових установ супроводжується комплексом ризиків, серед яких ключовими є:

- ринковий ризик, який є одним із ключових для інвестиційної діяльності та зумовлений коливаннями ринкових цін на фінансові активи, процентних

ставок, валютних курсів і фондових індексів. Його реалізація призводить до зниження вартості інвестиційного портфеля та зменшення очікуваної дохідності, що негативно впливає на фінансові результати установи;

- кредитний ризик, котрий виникає у разі інвестування в боргові фінансові інструменти та пов'язаний із ймовірністю невиконання контрагентом своїх зобов'язань. Його вплив проявляється у формуванні збитків, зниженні ліквідності активів і потребі створення резервів, що зменшує загальну ефективність інвестиційної діяльності та рентабельність капіталу фінансової установи;

- процентний ризик, який відображає чутливість вартості інвестиційних активів до змін процентних ставок. За певних умов зростання процентних ставок може призводити до втрат капіталу фінансових установ, тоді як їх зниження — до зменшення поточних доходів. Це ускладнює прогнозування інвестиційних результатів і потребує активного управління строковою структурою портфеля;

- валютний ризик, який характерний для інвестицій у іноземні фінансові інструменти та виникає внаслідок коливань обмінних курсів. Його реалізація може як підвищувати, так і знижувати інвестиційну дохідність, проте загалом посилює волатильність результатів інвестиційного управління та потребує застосування валютного хеджування;

- ризик ліквідності, котрий пов'язаний із можливими втратами внаслідок неможливості своєчасного продажу інвестиційних активів без суттєвого зниження їх ринкової вартості. Низька ліквідність інвестицій обмежує гнучкість інвестиційної політики фінансової установи, підвищує вартість фінансування та негативно впливає на здатність фінансової установи виконувати свої зобов'язання;

- операційний ризик у інвестиційній діяльності зумовлений недосконалістю внутрішніх процесів, помилками персоналу, збоями інформаційних систем або зовнішніми подіями. Його реалізація може

призводити до фінансових втрат, спотворення інвестиційних оцінок і зниження якості управлінських рішень;

- регуляторний (правовий) ризик, який виникає внаслідок змін нормативно-правового середовища, податкового законодавства або регуляторних вимог до інвестиційної діяльності фінансових установ. Його вплив проявляється у необхідності перегляду інвестиційної стратегії, обмеженні окремих інвестиційних операцій і зростанні витрат на дотримання регуляторних норм;

- стратегічний ризик, який пов'язаний із прийняттям неефективних або недостатньо обґрунтованих інвестиційних рішень у довгостроковій перспективі. Він може призводити до втрати конкурентних переваг, зниження ринкової вартості фінансової установи та недосягнення стратегічних цілей розвитку.

Взаємодія цих ризиків має мультиплікативний характер, що ускладнює процес управління та підвищує ймовірність негативних фінансових наслідків.

Сучасні підходи до інтеграції ризик-менеджменту в інвестиційне управління ґрунтуються на застосуванні ризик-орієнтованого підходу, відповідно до якого кожне інвестиційне рішення оцінюється з позиції його впливу на загальний ризиковий профіль фінансової установи. У практиці фінансових установ дедалі ширше використовуються такі інструменти оцінки ризиків, як Value at Risk (VaR), Stress-testing, сценарний аналіз, Risk-adjusted return on capital (RAROC), які дозволяють кількісно оцінювати ризики та інтегрувати їх у процеси стратегічного та оперативного інвестиційного управління.

Основні інструменти оцінки ризиків інвестиційної діяльності фінансових установ та пропозиції щодо управління ризиками наведено в таблиці 1.

**Таблиця 1. Інструменти оцінки та шляхи управління
інвестиційними ризиками фінансових установ**

Вид ризику	Основні інструменти оцінки	Пропозиції щодо управління ризиком
Ринковий	Value at Risk (VaR), Conditional VaR, стрес-тестування, сценарний аналіз, β -коефіцієнт	Диверсифікація інвестиційного портфеля; хеджування (деривативи); встановлення лімітів на відкриті позиції; регулярний моніторинг ринкової кон'юнктури
Кредитний	Кредитні рейтинги, PD/LGD/EAD, кредитний скоринг, аналіз фінансової звітності емітентів	Лімітування вкладень в одного емітента; диверсифікація боргових інструментів; формування резервів; використання кредитних деривативів
Процентний	GAP-аналіз, дюрація та модифікована дюрація, аналіз чутливості, сценарне моделювання	Узгодження строків активів і пасивів; використання інструментів з плаваючою ставкою; процентне хеджування; оптимізація строкової структури портфеля
Валютний	Аналіз відкритої валютної позиції, VaR за валютними операціями, сценарний аналіз	Валютна диверсифікація портфеля; застосування форвардів, ф'ючерсів, опціонів; встановлення валютних лімітів
Ризик ліквідності	Коефіцієнти ліквідності, аналіз грошових потоків, liquidity gap, stress liquidity testing	Підтримання достатнього рівня ліквідних активів; диверсифікація джерел фінансування; планування ліквідності; обмеження вкладень у низьколіквідні активи
Операційний	Карти ризиків, ключові індикатори ризику (KRI), внутрішній аудит, аналіз інцидентів	Стандартизація процедур; автоматизація інвестиційних процесів; підвищення кваліфікації персоналу; внутрішній контроль і комплаєнс
Регуляторний та правовий	Нормативний моніторинг, комплаєнс-аналіз, правова експертиза інвестицій	Адаптація інвестиційної політики до змін регулювання; правова диверсифікація інструментів; взаємодія з регуляторами
Стратегічний	SWOT-аналіз, стратегічне моделювання, ризик-апетит, KPI з поправкою на ризик	Узгодження інвестиційної стратегії з ризик-апетитом; стратегічний контроль; періодичний перегляд інвестиційних пріоритетів

Наведена систематизація свідчить, що ефективне управління інвестиційною діяльністю фінансових установ можливе лише за умови поєднання кількісних і якісних методів оцінки ризиків із комплексними управлінськими рішеннями. Інтеграція зазначених інструментів у систему інвестиційного управління дозволяє підвищити обґрунтованість інвестиційних рішень та забезпечити фінансову стійкість установ.

Формування інтегрованої системи управління інвестиційними ризиками передбачає дотримання низки принципів, зокрема:

1. Принцип системності. Ризик-менеджмент повинен охоплювати всі види ризиків інвестиційної діяльності та бути органічно інтегрованим у процеси стратегічного, тактичного та оперативного управління. Це забезпечує комплексну оцінку ризиків і взаємозв'язок між різними підсистемами управління.

2. Принцип превентивності (проактивності). Система повинна орієнтуватися на попередження виникнення ризиків, а не лише на реагування на їх реалізацію. Це передбачає раннє виявлення потенційних загроз, прогнозування їх впливу на інвестиційну діяльність та прийняття превентивних заходів.

3. Принцип інтегрованості та узгодженості. Усі підсистеми ризик-менеджменту (планування, моніторинг, контроль) повинні бути взаємопов'язані та узгоджені з інвестиційною політикою фінансової установи. Інформація про ризики повинна використовуватися у прийнятті рішень на всіх рівнях управління.

4. Принцип адаптивності та гнучкості. Система повинна оперативно реагувати на зміни фінансового середовища, ринкової кон'юнктури, регуляторних вимог та внутрішніх стратегічних пріоритетів. Адаптивність забезпечується застосуванням сценарного аналізу, стрес-тестів та систем прогнозування ризиків.

5. Принцип прозорості та достовірності. Інформація про ризики має бути повною, достовірною та доступною для всіх зацікавлених сторін:

керівництва, підрозділів управління, регуляторів та аудиторів. Прозорість забезпечує контроль за дотриманням встановлених лімітів та ефективність управлінських рішень.

6. Принцип відповідальності та поділу обов'язків. Кожен підрозділ та співробітник, залучений до інвестиційної діяльності та управління ризиками, повинен мати чітко визначені функції та зони відповідальності. Це дозволяє уникати конфлікту інтересів, забезпечує незалежну оцінку ризиків і підвищує якість управлінських рішень.

7. Принцип відповідності нормативним вимогам та міжнародним стандартам. Система управління ризиками має відповідати вимогам регуляторів та рекомендаціям міжнародних стандартів (ISO 31000, COSO ERM, Базельські угоди). Це підвищує довіру інвесторів і забезпечує стабільність діяльності фінансової установи у довгостроковій перспективі.

8. Принцип кількісної та якісної оцінки ризиків. Інтегрована система повинна поєднувати кількісні методи оцінки ризиків (VaR, CVaR, RAROC, стрес-тестування) із якісними методами (SWOT-аналіз, експертні оцінки, стратегічні карти ризику) для забезпечення комплексного підходу до управління інвестиційною діяльністю.

Важливу роль у процесі інтеграція ризик-менеджменту в інвестиційне управління відіграє організаційна взаємодія між підрозділами інвестиційного управління, ризик-менеджменту, внутрішнього контролю та комплаєнсу. Забезпечення ефективного обміну інформацією між цими підсистемами дозволяє підвищити якість ризикових оцінок та своєчасно коригувати інвестиційну стратегію.

Подальший розвиток інтегрованої системи управління інвестиційними ризиками фінансових установ пов'язаний із необхідністю впровадження єдиного інформаційно-аналітичного простору, який забезпечує акумулювання, обробку та використання даних щодо ризиків і результатів інвестиційної діяльності. Застосування цифрових технологій, зокрема автоматизованих систем ризик-аналізу, бізнес-аналітики (Business

Intelligence), елементів штучного інтелекту та машинного навчання, дозволяє підвищити точність прогнозування ризиків, своєчасність управлінських рішень і адаптивність інвестиційної політики до змін зовнішнього середовища.

Важливим аспектом інтеграції ризик-менеджменту є трансформація процесу прийняття інвестиційних рішень. У межах інтегрованого підходу оцінювання інвестиційних проєктів та портфельних інвестицій здійснюється з урахуванням ризик-скоригованих показників ефективності, що забезпечує можливість порівняння альтернативних інвестиційних рішень не лише за критерієм дохідності, а й за рівнем ризику, що є принципово важливим для фінансових установ із високими вимогами до капіталу та ліквідності.

Особливої уваги потребує питання узгодження інвестиційної стратегії фінансової установи з її ризик-апетитом та ризик-толерантністю. У межах інтегрованої системи ризик-менеджменту ризик-апетит має формалізуватися у вигляді кількісних лімітів та показників, які безпосередньо використовуються при формуванні інвестиційного портфеля. Такий підхід дозволяє забезпечити контроль за концентрацією ризиків, диверсифікацією активів і відповідністю інвестиційної діяльності стратегічним орієнтирам розвитку фінансової установи.

Значну роль у забезпеченні ефективності інтегрованої системи управління інвестиційними ризиками відіграє корпоративне управління. Рада директорів та вищий менеджмент мають бути безпосередньо залучені до процесів визначення ризик-апетиту, затвердження інвестиційної політики та контролю за її реалізацією. Водночас підрозділ ризик-менеджменту повинен мати організаційну незалежність та достатні повноваження для здійснення об'єктивної оцінки ризиків і надання рекомендацій щодо коригування інвестиційних рішень.

Сучасні підходи до інтеграції ризик-менеджменту в інвестиційну політику фінансових установ базуються на поєднанні кількісних методів оцінки ризику, організаційних механізмів управління, інформаційних

технологій та міжнародних стандартів. Такий комплексний підхід дозволяє забезпечити не лише формальну відповідність ризиковим вимогам, а й системну координацію між ризиком та дохідністю, що є фундаментом ефективного інвестиційного управління в умовах сучасної фінансової невизначеності (див. табл. 2).

Таблиця 2. Напрями інтеграції ризик-менеджменту в інвестиційну політику фінансових установ

Напрямок інтеграції	Основні підходи	Напрями інтеграції в інвестиційну політику
Ризик-орієнтований підхід	Оцінка ризиків на ранніх стадіях інвестиційного циклу	Використовувати ризикові показники при відборі інвестицій; коригувати дохідність з урахуванням ризик
Інтегроване управління ризиками (ERM)	Системний підхід до всіх видів ризиків; уніфіковані методики	Централізований моніторинг ризиків; інтеграція у стратегічне планування та бюджетування
Портфельний підхід	Оцінка портфеля за дохідністю та ризиком	Оптимізація структури портфеля; регулярний перегляд ваг активів; баланс між ризиком і дохідністю
Організаційна інтеграція	Підрозділи ризик-менеджменту та їх взаємодія	Стандартизація процесів оцінки ризику; автономія підрозділів; підзвітність правлінню/раді директорів
Інформаційно-аналітичні системи та цифрові технології	Автоматизація збору та обробки даних; аналітика	Впровадження систем реального часу; прогнозування ризиків; підвищення точності прийняття рішень
Міжнародні стандарти та регуляторні вимоги	ISO 31000, COSO ERM, Базельські рекомендації	Уніфікація методів управління; відповідність міжнародним вимогам; підвищення довіри інвесторів і регуляторів

Аналіз сучасних підходів та інструментів інтеграції ризик-менеджменту у процес формування та реалізації інвестиційної політики фінансових установ свідчить, що ефективне управління інвестиційними ризиками

досягається лише через комплексний, системний підхід. Найбільш результативними є поєднання ризик-орієнтованого підходу, портфельної оптимізації, інтегрованого управління ризиками (ERM) та цифрових технологій, що дозволяють оцінювати ризики кількісно, прогнозувати їх динаміку та оперативно реагувати на зміни ринкового середовища.

Впровадження міжнародних стандартів управління ризиками (ISO 31000, COSO ERM, Базельські рекомендації) сприяє уніфікації підходів, підвищенню прозорості та довіри до діяльності фінансових установ, а також дозволяє узгоджувати інвестиційну політику з допустимим рівнем ризику (ризик-апетитом).

Отже, сучасні методи інтеграції ризик-менеджменту формують основу збалансованої та адаптивної інвестиційної політики, що підвищує ефективність прийняття рішень, мінімізує потенційні збитки та забезпечує фінансову стабільність установ у динамічному ринковому середовищі.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Інтеграція ризик-менеджменту в систему інвестиційного управління фінансових установ є об'єктивною необхідністю в умовах зростання фінансової невизначеності, ускладнення фінансових інструментів та посилення регуляторних вимог. Аналіз ризиків інвестиційної діяльності дозволяє виділити ключові категорії — ринковий, кредитний, процентний, валютний, ліквідності, операційний, регуляторний та стратегічний ризики — і оцінити їх вплив на результати інвестиційного управління. Сучасні підходи до інтеграції ризик-менеджменту базуються на поєднанні ризик-орієнтованого підходу, портфельної оптимізації, ERM, цифрових технологій та міжнародних стандартів, що забезпечує комплексну оцінку, моніторинг і управління ризиками на всіх етапах інвестиційного процесу.

Побудова інтегрованої системи управління інвестиційними ризиками фінансових установ повинна ґрунтуватися на принципах системності, превентивності, узгодженості, адаптивності, прозорості, відповідальності, нормативної відповідності та комплексної оцінки ризиків. Дотримання цих

принципів дозволяє підвищити ефективність прийняття інвестиційних рішень, мінімізувати потенційні збитки та забезпечити фінансову стійкість установ у динамічному ринковому середовищі.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі пов'язані з розробкою адаптивних моделей прогнозування ризиків з використанням штучного інтелекту та машинного навчання, вдосконаленням методик оцінки комплексних ризиків та інтеграцією ESG-факторів у систему управління інвестиційною діяльністю. Крім того, актуальним є дослідження ефективності впровадження міжнародних стандартів ERM у національних умовах, а також аналіз організаційних та культурних аспектів формування ризик-орієнтованої культури всередині фінансових установ. Такі напрями забезпечать подальше підвищення адаптивності та результативності інвестиційного управління в умовах нестабільного фінансового середовища.

Література

1. Бабайлов В. К., Курденко О. В. Від ризик-менеджменту до ризик-економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2061/1989>
2. Вербицька Г. Л. Вплив чинників інвестиційного ризику на розвиток вітчизняних машинобудівних підприємств. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління*. 2016. № 847. С. 35-41.
3. Дуднєва Ю. Є., Антипцева О. Ю., Обиденнова Т. С. Ризик-менеджмент: інтегрований підхід до організації. *Економіка і суспільство*. 2019. № 20. С. 229-236.
4. Коваленко Н. С. Управління ризиками в умовах невизначеності: інформаційні технології та аналітичні інструменти. *Науковий вісник економіки та управління*. 2020. № 8. С. 22-36.

5. Коломієць Ю. Засади управління грошовими потоками банку: інтеграція ризик-менеджменту та цифрових технологій. *Економіка та суспільство*. 2025. № 73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-12>

6. Лойко В. В., Боева М. Ю. Управління фінансовими ризиками страхової організації. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*. 2019. № 2 (4). С. 21-29.

7. Малашенко Ю., Єфременко А., Гноєвий В. Інтегровані системи управління фінансовими ризиками та роль страхування в корпоративному секторі. *Економіка та суспільство*. 2025. № 80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-48>

8. Мостенська Т., Білан Ю. Ризик-менеджмент як чинник забезпечення економічної безпеки підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 8 (170). С. 193-203.

9. Токмакова І. В., Чорнобровка І. В., Зуб М. В. Формування системи управління ризиками підприємств України в сучасних умовах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 85. DOI: <https://doi.org/10.18664/btie.85.306452>

10. Шльончак В. В. Інтеграція ризик-орієнтованого підходу до управління інвестиціями банку в умовах ринкової волатильності. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. № 2 (112). С. 159-168. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2025-2\(112\)-159-168](https://doi.org/10.26642/ema-2025-2(112)-159-168)

References

1. Babailov, V.K. and Kurdenko, O.V. (2022), "From risk management to risk economy", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 46, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2061/1989> (Accessed 5 January 2026).

2. Verbytska, H.L. (2016), "The influence of investment risk factors on the development of domestic machine-building enterprises", *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politehnika»*. *Problemy ekonomiky ta upravlinnia*, vol. 847, pp. 35-41.

3. Dudnieva, Yu.Ye. Antyptseva, O.Yu. and Obydiennova, T.S. (2019), “Risk management: an integrated approach to organization”, *Ekonomika i suspilstvo*, vol. 20, pp. 229-236.
4. Kovalenko, N.S. (2020), “Risk management under uncertainty: information technologies and analytical tools”, *Naukovyi visnyk ekonomiky ta upravlinnia*, vol. 8, pp. 22-36.
5. Kolomiiets, Yu. (2025), “Principles of bank cash flow management: integration of risk management and digital technologies”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 73. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-12>.
6. Loiko, V.V. and Boieva, M.Yu. (2019), “Financial risk management of an insurance organization”, *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*, vol. 2, no. 4, pp. 21-29.
7. Malashenko, Yu. Yefremenko, A. and Hnoievyi, V. (2025), “Integrated financial risk management systems and the role of insurance in the corporate sector”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 80. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-48>.
8. Mostenska, T. and Bilan, Yu. (2015), “Risk management as a factor of ensuring enterprise economic security”, *Aktualni problemy ekonomiky*, vol. 8, no. 170, pp. 193-203.
9. Tokmakova, I.V. Chornobrovka, I.V. and Zub, M.V. (2024), “Formation of enterprise risk management system in Ukraine under modern conditions”, *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, vol. 85. <https://doi.org/10.18664/btie.85.306452>.
10. Shlonchak, V.V. (2025), “Integration of a risk-oriented approach to bank investment management under market volatility”, *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, vol. 2, no. 112, pp. 159-168. [https://doi.org/10.26642/ema-2025-2\(112\)-159-168](https://doi.org/10.26642/ema-2025-2(112)-159-168).

Стаття надійшла до редакції 12.01.2026 р.